ZACZNIJ OD TEGO, CO WIESZ

Mapa historii mojej rodziny

Drzewo trzech pokoleń, rodzinne wydarzenia i pytania, od których możesz zacząć.

Nie musisz znać całej historii swojej rodziny, żeby zacząć ją poznawać. Czasem masz tylko nazwisko, jedno zdjęcie albo zdanie, które ktoś kiedyś powiedział. To też jest początek.

Przygotowałam te karty, żeby pomóc Ci zebrać to, co już wiesz, i zobaczyć, o co chcesz zapytać dalej. Za datami i nazwiskami stoją ludzie. Warto zostawić miejsce także na ich opowieści.

Tę historię zbiera:

Zaczynam dnia:

Jak korzystać z kart?

1. Zapisuj także luki. Nieznana data lub puste miejsce w drzewie to pytanie do dalszych poszukiwań.

2. Zaznaczaj, skąd coś wiesz. Rodzinna opowieść i zapis w metryce to różne źródła. Oba warto zachować.

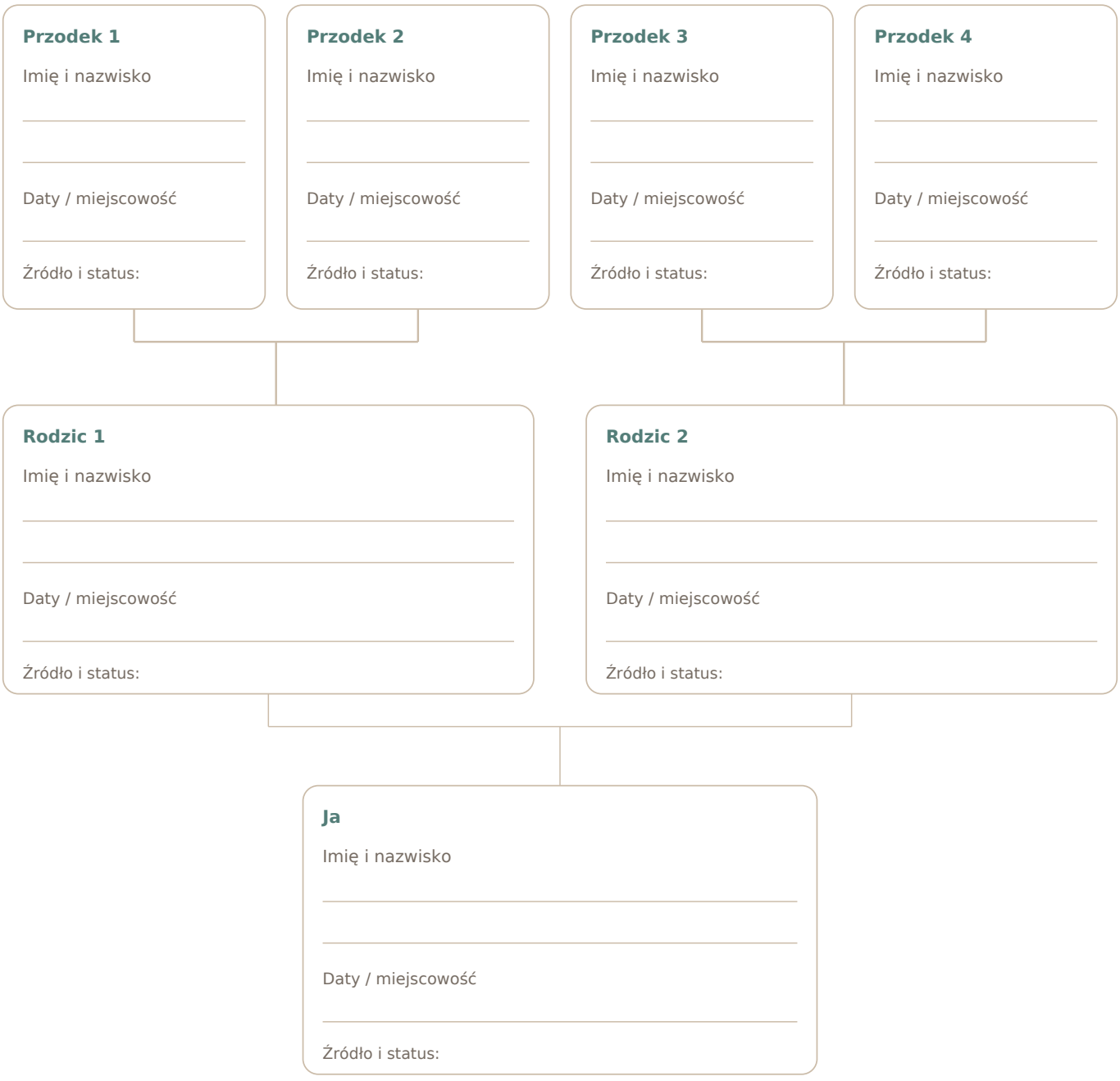
3. Wybierz jeden następny krok. Nie musisz od razu odtwarzać wszystkich gałęzi rodziny.

Przy zapisach używaj oznaczeń:
D - potwierdzone dokumentem · R - rodzinna opowieść
? - do sprawdzenia. Przy każdej informacji możesz użyć kilku oznaczeń.

OSOBY I POKOLENIA

Moje drzewo na początek

Wpisz tyle, ile wiesz. Możesz używać określeń „rodzic 1” i „rodzic 2” albo własnych nazw relacji.

Dziadków wpisz nad odpowiednim rodzicem. Jeśli odtwarzasz różne rodzaje więzi (np. biologiczne i wychowawcze), dopisz przy osobie, jaką relację zapisujesz. Nie musisz uzupełniać miejsc, których jeszcze nie znasz.

CO WYDARZYŁO SIĘ W RODZINIE

Rodzina w czasie

Zapisz wydarzenia, które znasz: narodziny, śluby, przeprowadzki, emigracje, rozstania, straty lub powroty.

Przybliżony rok zapisz jako „około”. Zwróć uwagę na miejscowości i na to, skąd pochodzi informacja. Kolejność wydarzeń pomoże Ci dostrzec luki.

Rok / okres	Osoba i miejsce	Co się wydarzyło?	Źródło / D, R, ?

Które wydarzenie chcę lepiej poznać?

ZAPYTAJ BLISKICH

Zanim opowieść zniknie

Nie musisz prowadzić całego wywiadu. Wybierz pytania, na które jest przestrzeń w tej rozmowie.

Możesz zacząć od zdjęcia lub wspomnienia o jednym domu. Jeśli bliska osoba nie chce wracać do jakiegoś tematu, uszanuj to. Przed nagrywaniem zapytaj o zgodę.

Rozmawiam z:

Data rozmowy:

Ludzie i miejsca

Gdzie mieszkaliście? Kto był blisko rodziny? Jakie nazwiska i przezwiska pamiętasz?

To, co się zmieniało

Czy ktoś wyjechał, wrócił albo stracił kontakt z rodziną? Co wiadomo o tych okolicznościach?

Zdjęcia, dokumenty, opowieści

Kto przechowuje rodzinne materiały? Którą historię znasz z własnego doświadczenia, a którą od innych?

Warto zapisać dosłownie
Zachowaj charakterystyczne słowa rozmówcy. Jeśli nie masz pewności, kogo dotyczy historia, zaznacz to zamiast dopasowywać ją na siłę.

JEDNA HISTORIA POD LUPĄ

Co wiem, a co chcę sprawdzić?

Wybierz jedną osobę lub opowieść. Nie musisz jej teraz rozstrzygać. Najpierw uporządkuj tropy.

Osoba lub temat:

Co mówią dokumenty?

Zapisz fakt i źródło: rodzaj dokumentu, rok, numer aktu, archiwum lub link.

Co zachowało się w rodzinnej opowieści?

Od kogo to wiesz? Kiedy usłyszałaś / usłyszałeś tę historię? Czy są różne wersje?

Jakie pytanie pozostaje otwarte?

Co jest przypuszczeniem? Co mogłoby pomóc je sprawdzić?

Nie każda luka od razu się wypełni.
Brak dokumentu nie potwierdza rodzinnej opowieści, ale też jej automatycznie nie przekreśla.
Możesz zostawić pytanie otwarte i wrócić do niego później.

TAK MOŻE WYGLĄDAĆ TWÓJ ZAPIS

Przykład: jedna rodzinna historia

Wszystkie osoby, miejscowości, dokumenty i wydarzenia na tej stronie są fikcyjne.

Załóżmy, że chcesz dowiedzieć się więcej o wyjeździe babci. Masz fotografię i wspomnienie cioci. Zapis może wyglądać tak:

Osoba lub temat: Helena Wierzbicka, z domu Malinowska, moja babcia. Kiedy i dlaczego przeprowadziła się z Lipowego do Brzezin?

Co mówią dokumenty? D

Na odwrocie rodzinnego zdjęcia jest podpis: „Helena, Brzeziny, 1964”. Fotografię przechowuje ciocia Zofia. Podpis jest tropem; nie potwierdza jeszcze daty przeprowadzki.

Co zachowało się w opowieści? R

Ciocia Zofia mówi: „Mama wyjechała do Brzezin, bo dostała tam pracę”. Rozmowa z 8 listopada 2026 r. Ciocia nie pamięta roku wyjazdu.

Jakie pytanie pozostaje otwarte? ?

Czy babcia mieszkała w Brzezinach już przed 1964 rokiem? Gdzie pracowała? Na razie nie wiem, czy praca była jedynym powodem wyjazdu.

Mój jeden następny krok

Zapytam ciocię, czy zachowała listy babci z tego okresu. Sprawdzę daty, adresy i wzmianki o pracy. Zapiszę, z którego listu pochodzi każda informacja.

Moja refleksja
Do tej pory znałam babcię głównie z opowieści o domu. Teraz chciałabym dowiedzieć się więcej o jej życiu zawodowym. To moje pytanie i ciekawość, a nie ustalenie dotyczące jej decyzji.

CO DALEJ?

Moje miejsce w tej historii

Spójrz na zapisane osoby, wydarzenia i pytania. Co jest dla Ciebie ważne właśnie teraz?

Co chcę zachować?

Którą opowieść, fotografię albo wiedzę o bliskich chcę przekazać dalej?

Co mnie porusza lub zastanawia?

Zapisz własne odczucia i pytania. Nie musisz od razu szukać wyjaśnienia.

Jaki będzie mój jeden następny krok?

Rozmowa z bliską osobą, opisanie zdjęć, sprawdzenie metryki, a może uporządkowanie wyników DNA?

Jeśli zauważasz podobne wydarzenia w kolejnych pokoleniach, możesz je zapisać. Samo podobieństwo nie wyjaśnia jednak ich przyczyn ani nie przesądza o Twoim losie. W refleksji nad dynamikami rodowymi warto oddzielać fakty od osobistych znaczeń.

Chcesz przyjrzeć się swojej historii ze mną?

Napisz, kogo szukasz albo jakie pytanie pojawiło się podczas pracy z kartami. W Domu Prawdy zajmuję się badaniami genealogicznymi, analizą DNA oraz poznawaniem historii rodziny w kontekście dynamik rodowych.

Anna Kwoka-Lachcik

domprawdy.pl/kontakt